

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/87/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119200415
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119200415.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Anny Ilčinovej a JUDr. Mareka Kohúta, v sporovej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: Z. X., X.. XX.XX.XXXX, L. F. X, XXX XX J., o zaplatenie 6.568,59 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 32Csp/7/2019-168 z 20.9.2019, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby.

Zrušuje rozsudok vo výroku o splatnosti pohľadávky a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie o zaplatenie 50,- eur zastavil. Žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi 1.518,43 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 234,22 eur od 14.2.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.3.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.4.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.5.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.7.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.8.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.9.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.10.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.11.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.12.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 6.1.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.2.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.3.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.4.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.5.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.6.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.7.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.8.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.9.2019 do zaplatenia, a to všetko v mesačných splátkach po 30,- eur splatných vždy k 25. dňu kalendárneho mesiaca až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia splátky riadne a včas počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

2. Vychádzal zo zistenia, že dňa 6.10.2015 bola medzi právnym predchodcom žalobcu (R.) ako veriteľom a žalovanou ako klientom uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver vo výške 7.300,- eur. Žalovaná uhradila žalobcovi sumu 1.674,- eur do zosplatnenia úveru a po zosplatnení úveru 50,- eur. Predmetná úverová zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, ktorá nespĺňa všetky povinné náležitosti vyžadované Zákomom o spotrebiteľských úveroch. Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je aj uvedenie RPMN a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; s uvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť ich matematický

výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Bez príslušného matematického výpočtu, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN, nie je spotrebiteľ schopný preveriť správnosť výpočtu RPMN. Súd zároveň dospel k záveru o nesprávnosti výpočtu RPMN zo strany právneho predchodcu žalobcu, keď do celkových nákladov spotrebiteľa nezahrnul aj náklady za poskytnutú doplnkovú službu - poistenie pre prípad smrti, trvalej invalidity a pracovnej neschopnosti. Z týchto dôvodov súd posúdil predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov.

3. Zároveň súd dospel k záveru, že nedošlo k riadnemu zosplateniu úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu. Žalobca súdu predložil upomienku z 21.4.2017, ktorou vyzval žalovanú na zaplatenie omeškanej časti úveru vo výške 222,29 eur s upozornením, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy v stanovenej lehote má banka právo vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru dňa 13.2.2018 a uvedené podanie podľa predloženého podacieho hárka odoslal žalovanej 14.2.2018. Žalobca nevedel preukázať doručenie upomienky žalovanej, ktorá výslovne poprela, aby jej zo strany právneho predchodcu žalobcu bolo doručené upozornenie na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti. Z dôvodu nepreukázania splnenia zákonných podmienok pre uplatnenie práva právnym predchodcom žalobcu nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, a preto má žalobca právo iba na zaplatenie tej časti istiny úveru, ktorej splatnosť nastala do vyhlásenia rozhodnutia súdu vo veci samej. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru pri dohodnutom počte splátok 108 za obdobie od 5.11.2015 do 5.10.2024 bola žalovaná povinná poskytnúť úver splácať mesačnými splátkami istiny úveru vo výške 67,59 eur. Pri úhradách realizovaných vo výške 1.658,30 eur žalovaná realizovala úhrady titulom splátok istiny úveru splatných od 5.11.2015 do 5.10.2017 a čiastočne splátku splatnú 5.11.2017 vo výške 36,14 eur. Žalovaná ku dňu vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej neuhradila čiastočne splátku splatnú dňa 5.11.2017 vo výške 31,45 eur a ďalej splátky splatné od 5.12.2017 do 5.9.2019 vo výške 67,59 eur mesačne, spolu 1.518,43 eur. Súd žalobu zamietol v časti o zaplatenie splátok istiny úveru splatných od 5.10.2019 do 5.10.2024 ako predčasne uplatnené. Zároveň zaviazal žalovanú na zaplatenie úroku z omeškania pri splátkach splatných 11/2017, 12/2017, 1/2018, 2/2018 od 14.2.2018 vo výške 5 % ročne odo dňa uvedeného v žalobe, t. j. od 14.2.2018 a pri splátkach splatných od 3/2018 do 9/2019 odo dňa nasledujúceho po ich splatnosti a v prevyšujúcej časti žalobu ako neďôvodnú zamietol.

4. Zároveň rozhodol o povinnosti žalovanej uhradiť istinu s príslušenstvom v splátkach po 30,-eur mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhod splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky, pričom do úvahy vzal predovšetkým nepriaznivú majetkovú situáciu žalovanej, ako aj to, že splácanie prisúdenej sumy v mesačných splátkach nezasiahne neprímerane do hospodárskych pomerov žalobcu ako bankovej spoločnosti, ktorej klienti bežne splácajú dlh v splátkach.

5. Výrok o trovách konania súd prvej inštancie zdôvodnil tak, že pomerne neúspešnejší žalobca nemá právo na náhradu trov konania a pomerne úspešnejšej žalovanej v konaní žiadne preukázateľné trovy z obsahu spisu nevyplynuli, ani si ich neuplatnila, preto jej náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti rozsudku, a to len voči výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a výroku o splatnosti pohľadávky, vrátane závislého výroku o trovách konania, v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca a navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmeniť a vyhovieť žalobe v celom rozsahu a zaviazat' žalovanú uhradiť dlh do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznať náhradu trov odvolacieho konania.

7. Odvolanie podal z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

8. Namietal, že súd bez akýchkoľvek priamych dôkazov a v rozpore s predloženou zmluvnou dokumentáciou dospel k záveru, že žalovaná nemala možnosť uzatvoriť zmluvu bez uzatvorenia poistenia. V konaní nevystali žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné zakladať domnienku, že poistenie bolo podmienkou uzatvorenia úverovej zmluvy, či zvýhodnenia jej podmienok. Navyše z viacerých ustanovení zmluvnej dokumentácie vyplýva opačný záver a síce, že úverovú zmluvu bolo možné bez akýchkoľvek dôsledkov na jej podmienky uzatvoriť aj bez uzatvorenia poistenia a uzatvorené poistenie bolo možné tiež kedykoľvek zo strany žalovanej zrušiť. Možnosť poskytnutia úveru bez poistenia jednoznačne vyplýva z ustanovení predložených Obchodných podmienok. Poistné nebolo

uvedené v celkových nákladoch spotrebiteľa v úverovej zmluve, pretože uzatvorenie poistenia nebolo podmienkou uzatvorenia úverovej zmluvy a ani nemalo vplyv na žiadnu podmienku úverovej zmluvy. Súd vyhodnotil nesprávne úver ako bezúročný a bez poplatkov.

9. Ďalej namietal, že zákon alternáciu dĺžky patričnej lehoty podmieňuje odôvodnenosťou prípadu, t.j. súd nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podložených zodpovedajúcimi dôkazmi, pričom súd sa pri alternácii zákonnej patričnej lehoty obmedzil výlučne na ničím nepodložené tvrdenia žalovanej bez akýchkoľvek dôkazov. Jeho postup bol tak nezákonný, keď bez konkrétnych dôkazov objektivizujúcich finančnú situáciu žalovanej nebola splnená podmienka, podľa ktorej súd v odôvodnených prípadoch môže určiť dlhšiu lehotu na plnenie a navyše súd priznaním možnosti splátok postupoval nad zákonom dovolený rozsah.

10. K názoru súdu ohľadom nespĺnenia zákonných podmienok pre vyhlásenie predčasnej splatnosti dlhu, z dôvodu nepreukázania doručenia upomienky 2, žalobca nesúhlasil so záverom, podľa ktorého bolo potrebné túto skutočnosť v konaní dokazovať, keďže nebola zo strany žalovanej popretá.

11. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

12. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobcu je dôvodné len čo do výroku o splatnosti pohľadávky.

13. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu, v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého rozsudku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, výrok o splatnosti pohľadávky, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania, a preto výrok rozsudku, ktorým bolo žalobe žalobcu čiastočne vyhovie, vrátane výroku o čiastočnom zastavení konania, ktoré výroky odvolaním napadnuté neboli, v odvolacom konaní preskúmané neboli, a ako také nadobudli právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP).

14. Odvolateľ tvrdí, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý právny predpis), alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

15. Súd prvej inštancie pokiaľ žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

16. Súd prvej inštancie správne zhodnotil, že uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere z 6.10.2015 je zmluvou spotrebiteľskou a správne dospel k záveru, že je namieste aplikovať zákon o spotrebiteľských úveroch. Správne preto skúmal, či zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 tohto zákona.

17. Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 2 presne definuje, aké náležitosti, okrem všeobecných (§ 43 Občianskeho zákonníka), musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať.

18. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

19. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje

za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

20. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

21. Zmyslom zákonnej úpravy o spotrebiteľských úveroch je ochrana záujmov spotrebiteľa. Účelom uvádzania zákonom stanovených náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere je zabezpečiť spotrebiteľovi dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú.

22. Podľa článku 5 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2. Článok 4 ods. 2 tejto Smernice stanovuje, že hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje k definícii hlavného predmetu zmluvy, ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné.

23. Požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok by nemala byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska, ale naopak, vzhľadom na to, že systém ochrany zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s podnikateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka jasného a zrozumiteľného vypracovania zmluvných podmienok, a teda transparentnosti stanovenej Smernicou sa musí chápať široko. Vzhľadom na cieľ ochrany spotrebiteľa pred nespravodlivými úverovými podmienkami a na to, aby sa mu umožnilo poznať všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy, dlžník musí pri uzavretí zmluvy poznať všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku.

24. Zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 9 ods. 2 písm. k) vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN. Do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť ich matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy. Bez príslušného matematického výpočtu, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN, nie je spotrebiteľ schopný preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN, ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom.

25. S neuvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 11 ods. 1 spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

26. Oporu vo vykonanom dokazovaní má i záver súdu prvej inštancie o nesprávnej výške RPMN v neprospech spotrebiteľa, keď z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že do celkových nákladov spotrebiteľa neboli zahrnuté aj náklady za poskytnutú doplnkovú službu - poistenie pre prípad smrti, trvalej invalidity a pracovnej neschopnosti. Zmluvné dojednanie o poskytnutí uvedenej doplnkovej služby je súčasťou formulárovej zmluvy bez uvedenia, že žalovaná ako spotrebiteľ mohla poskytnutie uvedenej doplnkovej služby odmietnuť. Preto súd prvej inštancie správne vychádzal z predpokladu, že zmluvné dojednanie o uvedenej doplnkovej službe bolo podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru, a preto náklady, ktoré spotrebiteľovi vznikli s týmto poistením mali byť zahrnuté do celkových nákladov pre účely výpočtu RPMN. Právny predchodca žalobcu poistné plnenie nezohľadnil pri výpočte RPMN, zmluva tak obsahuje nesprávny výpočet RPMN v neprospech spotrebiteľa.

27. Predchodca žalobcu uviedol žalovanú do omylu nesprávnym uvedením RPMN. Judikatúra takého praktiky spája s omylom v podstatnej veci (porov. rozsudok NS SR 1Sžo 106/2007 „Uvedením nepravdivého údaju o výške ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), došlo k uvedeniu nepravdivého údaju o úrovni nákupných podmienok týkajúcich sa leasingových zmlúv a tým aj ku klamaniu spotrebiteľa“).

28. Používanie tejto praktiky je nekalou obchodnou praktikou (porov. Rozsudok súdneho dvora C-453/10 Pereničová/S.O.S. Financ) „Obchodnú praktiku, o akú ide vo veci samej, ktorá spočíva v uvedení nižšej než skutočnej ročnej percentuálnej miery nákladov v zmluve o úvere, treba kvalifikovať ako „klamlivú“ v zmysle článku 6 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa Smernica Rady 84/450/EHS, Smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („Smernica o nekalých obchodných praktikách“), pokiaľ zapríčiňuje alebo je spôsobilá zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby overil, či to tak je vo veci samej. Konštatovanie nekalosti takej obchodnej praktiky predstavuje jeden z prvkov, na ktorých príslušný súd môže podľa článku 4 ods. 1 Smernice 93/13 založiť svoje posúdenie nekalosti zmluvných podmienok týkajúcich sa nákladov na úver poskytnutý spotrebiteľovi. Také konštatovanie však nemá priamy vplyv na posúdenie platnosti uzavretej zmluvy o úvere podľa článku 6 ods. 1 Smernice 93/13.

29. Uvedenie nesprávneho údaju RPMN je klamaním spotrebiteľa a niet dôvodu priznávať takejto praktike miernejšie dôsledky ako tie, ktoré predpokladá ZoSÚ v § 11 ods. 1 písm. d). V zmluve o spotrebiteľskom úvere je teda uvedená nesprávna RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo je taktiež dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch.

30. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

31. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

32. Právny predchodca žalobcu mohol právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka uplatniť iba v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pričom vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že zo strany právneho predchodcu žalobcu nedošlo k riadnemu zosplateniu úveru, keď nepreukázal doručenie upozornenia na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti žalovanej. Preto z dôvodu nepreukázania splnenia zákonných podmienok pre uplatnenie práva právnym predchodcom žalobcu postupom podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, má žalobca právo iba na zaplatenie tej časti istiny úveru, ktorej splatnosť nastala do vyhlásenia rozhodnutia súdu vo veci samej, ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie.

33. Za daného stavu preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

34. Odvolací súd preskúmal aj výrok rozsudku týkajúci sa splatnosti istiny s príslušenstvom a závislý výrok o trovách prvoinštančného konania a zistil, že je potrebné ich zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a v tomto rozsahu vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

35. Podľa § 232 ods. 3, 4 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak

súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

36. Určenie dlhšej než trojdňovej lehoty na plnenie, ako aj povolenie splátok (§ 232 ods. 3 druhá veta, ods. 4 CSP) patrí medzi procesné úkony súdu. Pri úvahe o určení lehoty na splnenie povinnosti, alebo pri určení, že peňažné plnenie sa môže realizovať v splátkach, je nutné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu. Súd musí ex officio prihliadnuť na: osobné a majetkové pomery strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného v konaní, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovaným, dobu, po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa (čo zohľadní pri výške splátok a podmienkach ich zročnosti), pričom súd môže určiť, že nezaplatením, resp. omeškaním s plnením čo i len jednej splátky, nastáva zročnosť celého plnenia (tzv. crossdefault doložka).

37. Súd teda musí lehotu na plnenie určiť tak, aby svojou dĺžkou nepoprela samotný účel súdneho konania a v konečnom dôsledku viedla k odstráneniu právnej neistoty medzi stranami.

38. Závery súdu o tom, že je na mieste určenie dlhšej lehoty na plnenie než tri dni od právoplatnosti rozsudku, príp. že sa peňažné plnenie má platiť v splátkach, musí byť vždy náležite odôvodnené (viď judikát R 126/1966, R 67/1966).

39. V prejednávanej veci prvoinštančný súd umožnil žalovanej zaplatiť istinu vo výške 1.518,43 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 234,22 eur od 14.2.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.3.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.4.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.5.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.7.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.8.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.9.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.10.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.11.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.12.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.1.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.2.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.3.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.4.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.5.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.6.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.7.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.8.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eur od 6.9.2019 do zaplatenia v mesačných splátkach po 30,- eur splatných vždy k 25. dňu kalendárneho mesiaca až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok.

40. Okresný súd poskytnutie výhody splátok žalovanej odôvodnil v zásade finančnými a osobnými pomermi žalovanej, pričom vôbec nezohľadnil výšku priznaného plnenia (istina vo výške 1.518,43 eur s príslušenstvom) a skutočnosť, že tak nízke splátky neprímeraným spôsobom zasiahnu do práv žalobcu a v konečnom dôsledku poškodia i samotnú žalovanú. Odvolací súd konštatuje, že je neprímerané, ak súd rozvrhne uhradenie priznaného peňažného plnenia v takých splátkach, že úhrada istiny spolu s príslušenstvom by trvala dobu presahujúcu súdnou praxou zaužívanú dobu (troch rokov). Výhoda poskytnutá žalovanej v podobe umožnenia uhradiť dlh s príslušenstvom je potom zjavne neprímeranou oproti nevýhodnosti postavenia žalobcu a porušuje rovnosť účastníkov občianskoprávných vzťahov v zmysle § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

41. Vzhľadom na uvedené odvolací súd nemal inú možnosť, ako rozsudok okresného súdu vo výroku o splatnosti pohľadávky vrátane závislého výroku o trovách konania zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP) a vec mu v tomto rozsahu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v rámci ktorého bude potrebné rozhodnúť o výške splátok a podmienkach ich zročnosti s prihliadnutím na to, aby splátky neprímeraným spôsobom nezasiahli do práv žalobcu, a zároveň, aby neprímeraným spôsobom neohrozili životné potreby samotnej žalovanej.

42. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách tohto odvolacieho konania.

43. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).